

Handläggare
Rosalie Wikström
Telefon: 08-50808516**Till**
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2026-04-23

Skrivelse Gymnasiebehörighet för placerade barn

Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Kungsholmens stadsdelsnämnd överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Sammanfattning

Förvaltningen har mottagit en skrivelse från Liberalerna, Moderaterna och Kristdemokraterna som lyfter frågan om skolresultat och gymnasiebehörighet för barn och unga placerade i samhällsvård, samt efterfrågar statistik och information om insatser.

Samlad statistik över gymnasiebehörighet på stadsdelsnivå saknas, vilket begränsar möjligheterna till detaljerad analys över tid och uppdelning på kön, placeringstyp eller tidigare skolform. Förvaltningen har däremot genomfört och vidareutvecklat insatser för att stärka skolgången, bland annat skolsamordnare, tidig kartläggning av skolbehov samt tydligare rutiner för samverkan mellan socialtjänst, skola och utförare.

Förvaltningen bedömer att insatserna har ökat fokus och samordning kring skolgången och skapat förutsättningar för att på sikt förbättra skolresultaten, även om mätbara effekter ännu inte har följts upp.

Skrivelsen föreslås besvaras med tjänsteutlåtandet.

Bakgrund

Förvaltningen mottog den 20 november en skrivelse från Liberalerna, Moderaterna och Kristdemokraterna.

Ärendet

Skrivelsen avser skolresultat och gymnasiebehörighet för barn och unga på Kungsholmen–Essingeöarna som är placerade utanför det egna hemmet. I skrivelsen lyfts att barn i samhällsvård enligt forskning har sämre skolresultat än andra barn, vilket kan påverka deras möjligheter till fortsatt utbildning och etablering i vuxenlivet.

Mot denna bakgrund ställs följande frågor om hur väl förvaltningens kompensatoriska ansvar för denna grupp tillgodoses.

1. En sammanställning av andelen placerade barn på Kungsholmen-Essingeöarna som uppnått gymnasiebehörighet under åren 2022, 2023 och 2024.
2. En redovisning av resultaten fördelade på kön, typ av placering (familjehem, HVB etc.) samt om möjligt ursprunglig skolform (kommunal, fristående, särskola).
3. Hur utvecklingen av gymnasiebehörighet för denna grupp ser ut över tid i stadsdelen – har andelen behöriga ökat eller minskat?
4. Vilka särskilda insatser har förvaltningen genomfört – och avser att genomföra – för att stärka skolresultaten hos barn placerade i samhällsvård?
5. Hur förvaltningen bedömer effekterna av hittills genomförda insatser – finns det tecken på att de förbättrat resultaten?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialtjänstavdelningen. Ärendet har behandlats i pensionärsrådet och förvaltningsgruppen. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att ta del av skrivelsen, eventuella synpunkter framgår av separat skrivelse.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen redovisar svaren på frågorna från skrivelsen under respektive fråga nedan.

1. Andelen placerade barn som uppnått gymnasiebehörighet 2022–2024

Förvaltningen kan i nuläget inte redovisa en samlad och tillförlitlig statistik över andelen placerade barn i stadsdelsområdet Kungsholmen-Essingeöarna som uppnått gymnasiebehörighet under åren 2022–2024. Uppgifter om gymnasiebehörighet finns inte systematiskt sammanställda på stadsdelsnivå för målgruppen. Förvaltningen följer däremot placerade barns skolgång genom tillgängliga uppgifter om närvaro och betyg i grundskolans kärnämnen inom ramen för utredning samt placeringsuppdraget.

2. Resultat fördelade på kön, placeringsform och skolform

Förvaltningen har i nuläget inte möjlighet att redovisa resultat uppdelade på kön, placeringsform eller tidigare skolform. Målgruppen är relativt liten, och en sådan uppdelning skulle dels kräva tillgång till samkörda uppgifter från flera system, dels kunna begränsas av sekretess- och integritetsskäl. Förvaltningen bedömer därför att en mer detaljerad statistisk redovisning inte är möjlig i nuläget.

3. Utveckling över tid

Mot bakgrund av att sammanhållen statistik över gymnasiebehörighet för placerade barn saknas kan förvaltningen inte göra en analys av utvecklingen över tid i stadsdelen. Förvaltningen kan dock konstatera att målgruppen generellt bedöms ha större behov av stöd i skolan än genomsnittet, vilket överensstämmer med nationella och kommunövergripande iakttagelser.

4. Genomförda och planerade insatser

Förvaltningen har under det senaste året genomfört och vidareutvecklat flera riktade insatser för att stärka skolgång och skolresultat för barn och unga placerade i samhällsvård. Insatserna syftar till att säkerställa likvärdiga förutsättningar för utbildning, tidig uppmärksamhet av skolrelaterade behov samt förbättrad samverkan mellan berörda aktörer.

En central insats är införandet av funktionen skolsamordnare för barn och unga placerade i hem för vård och boende (HVB), stödboende, skyddade boenden, behandlingsfamilj samt särskilda ungdomshem (SiS). Skolsamordnaren har i uppdrag att, i nära samarbete med ansvarig socialsekreterare, skapa förutsättningar för en fungerande skolgång samt följa upp hur skolgången utvecklas under placeringstiden. Arbetet omfattar regelbunden kontakt med barnet eller den unge, skola, vårdnadshavare och utförare samt ansvar för dokumentation kopplad till skolgången.

Även om skolsamordnarfunktionen formellt riktar sig till vissa placeringsformer, bedömer förvaltningen att arbetssättet redan i detta skede har haft bäring även på jourhems- och familjehemsplaceringar. Skolsamordnare ingår i samma arbetsgrupp som övriga handläggare, vilket möjliggör spridning av goda exempel, gemensamma arbetssätt och ett ökat fokus på skolfrågan även i ärenden där skolsamordnare inte har ett formellt uppdrag.

Förvaltningen har därutöver stärkt arbetet med skolfrågan redan i utredningsskedet. Skolgång, skolresultat och behov av anpassningar är ett särskilt fokus i utredningen av barnets situation, och det finns checklistor vid ärendegenomgångar för att säkerställa att barnets skolsituation har kartlagts. Detta innebär att eventuella behov kopplade till skolgången identifieras tidigt och, vid behov av placering, tas med som en tydlig del av uppdraget till jourhem, familjehem eller annan utförare.

Förvaltningen har även tydliggjort arbetsprocesser och ansvarsfördelning mellan socialsekreterare, skolsamordnare och

verksamheter genom fastställda rutiner. Dessa rutiner säkerställer att skolsamordnare kopplas in tidigt i relevanta placeringar, att samtycke inhämtas när så krävs samt att gemensamma möten hålls för att planera och följa upp skolgången. Särskild vikt läggs vid informationsdelning och kontinuerlig samverkan mellan socialtjänst och skola.

Vid avslut av placering eller vid hemflytt arbetar förvaltningen för att övergången ska bli så stabil som möjligt ur ett skolperspektiv. Skolsamordnaren säkerställer då att det finns en planering för fortsatt skolgång samt att nödvändigt stöd från skola och öppenvård är etablerat.

Förvaltningen avser att fortsatt prioritera arbetet med placerade barns skolgång genom att:

- vidareutveckla samverkan med skolhuvudmän och utförare,
- säkerställa tidig kartläggning och uppföljning av skolnärvaro och kunskapsutveckling,
- stärka kvaliteten i dokumentation och uppföljning av skolinsatser,
- samt följa upp arbetssätt och strukturer kopplade till skolsamordnarfunktionen för att vid behov justera insatser och arbetsformer.

5. Bedömning av effekter av insatser

Förvaltningen bedömer att genomförda insatser har bidragit till ett ökat och mer samlat fokus på skolgången för barn och unga placerade i samhällsvård. Skolfrågan uppmärksammas i dag i ett tidigare skede av placeringen och hanteras mer strukturerat i handläggningen än tidigare.

Införandet av skolsamordnarfunktionen, tillsammans med tydliggjorda rutiner för samverkan mellan socialtjänst, skola och utförare, har bidragit till en ökad tydlighet i ansvarsfördelningen kring barnets skolgång. Skolgången utgör i högre grad en del av placeringsprocessen och den löpande uppföljningen, snarare än att hanteras som en parallell fråga. Uppdraget gentemot utförare såsom HVB, SiS och behandlingsfamiljer har därigenom förtydligats vad gäller ansvar för skolnärvaro och samverkan med skolan.

För barn och unga placerade i jourhem och familjehem ingår det i uppdraget att ge vardagsnära stöd i skolarbetet och bidra till struktur och skolnärvaro. Även om skolsamordnarfunktionen formellt riktar sig till andra placeringsformer, bedömer förvaltningen att arbetssättet har bäring även på jour- och familjehemsplaceringar. Förvaltningen ser vidare att arbetssättet har bidragit till ökad uppmärksamhet kring frågor om skolplacering, skolnärvaro, behov

av anpassningar och särskilt stöd, samt till mer strukturerade övergångar vid placering, byte av boende och vid hemflytt.

Samtidigt konstaterar förvaltningen att några mätbara effekter på skolresultat ännu inte har följts upp. Förvaltningen bedömer dock att de etablerade arbetssätten och den ökade samordningen kring skolfrågan utgör viktiga förutsättningar för att på sikt kunna stärka skolgång och skolresultat för barn och unga placerade i samhällsvård.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Tero Tegel
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

Skrivelse Gymnasiebehörighet för placerade barn

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2026-04-01
Tero Tegel, Avdelningschef	2026-04-01